

1. במדבר כ"ו, ו-י"ג

ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כרעוים הוא ממני אוכל נהדבו ואגרשו מן הארץ כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר ויאר: וילכו קני מואב וקני מדין וקסמים בידם ויבאו אל בלעם וידברו אליו דברי בלק: ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשבתי אתכם דבר כאשר ידבר יהוה אלי ושבנו שרי מואב עם בלעם: ויבא אליהם אל בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך: ויאמר בלעם אל האלהים בלק בן צפר מלך מואב שלח אלי: הנה העם היצא ממצרים ויבס את עין הארץ עתה לכה קהילי ארו אוכל להלחם בו וגרשתיו: ויאמר אליהם אל בלעם לא תלך עמוהם לא תאר את העם כי ברך הוא:

2. במדבר כ"ז, ו-ט

כי מראש צרים אראנו ומבטעות אשורנו הירעם לבדד ישלן ויבגים לא יתחשב: מי מנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל תמות נפשי מות ישרים והגוי אחריתי כמורו:

3. במדבר כ"ז, ה-ו

מדיטבו אהליך יעקב משכנתך ישראל: כנחלים נשיו כגנת עלי נהר פאהלים נטע יהוה בארזים עלי מיים: יגל מיים מדין ודרעו במים רבים וירם מאנג מלבו ותנשא מלכתו: אל מוציאו ממצרים כתועפת ראם לו יאלץ גוים ציוו ויעצמתיהם יגרם וחצוי יחזין: ברע שבב פארי וכלביא מי יקיימו מברכין ברך וארדין ארוד:

4. ר"ג, במדבר כ"ח, ח

(יח) מ"א ביתו כסף וזהב. למדנו שנפשו רחנה וה ומקפד ממון אחרים, אמר, ראו לו לימן לי כל כסף וזהב שלו, שהרי נרץ לשכור מילות רבות, ספק נולח ספק אינו נולח, ואולי ודאי נולח (ט): דא אובל דעבר. על כרחו גלה שהוה כרשות אחרים, ומננח כלן שאינו יכול לנטל הכרעות שנכרכו הכעות מפי השכינה (ט ט):

5. הקדמה ה' צ"ג, סוף ב"מ

זח הספר הנקרא ספר בראשית נקרא בני הנביאים ספר הישר, כראותו במסכת עבודה טובים (כה), על שני מקראות, בספר יהושע (יג), "הלא הוא כתובה על ספר הישר", ובספר שמואל ב' (א,ח), "ויאמר ללמד בני יהודה קשת הנה כתובה על ספר הישר", ומפירש ר' יוחנן — זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישרים, דכתיב ברו "תמות נפשי מות ישרים" (במדבר כג), ויש להבין הטעם למה קרא בלעם את אבותיו בשם "ישרים" ביהוד ולא "צדיקים" או "חסידים" וכדומה. וגם למה מכונה זה הספר ביהוד בכינוי "ישר", ובלעם החפלה על עצמו שתוא אחריתו כמו בעלי זה הכתי.

6. מסכת אבות כ"ק ה

יום כל מי שיש בידו שקשה דברים הללו, מתלמדיו של אברהם אבינו. ושלושה דברים אחרים, מתלמדיו של בלעם הרשע. עין מוכה, ודוח נמוכה, ונמש שפלה, מתלמדיו של אברהם אבינו. עין רעה, ודוח גבוהה, ונמש רחקה, מתלמדיו של בלעם הרשע. מה בין תלמדיו של אברהם אבינו לתלמדיו של בלעם הרשע. תלמדיו של אברהם אבינו, אוכלין בעולם הזה (ס) ונוחלין בעולם הבא. שצאמר (משלי ח), להנחיל אהבי יש, ואצרתיהם אמלא. אבל תלמדיו של בלעם הרשע ירשיו ויהנם (ס) ויורדין לכאר שחת, שצאמר (תהלים נה), ואתה אלהים תורידם לכאר שחת, אנשי דמים ומרמה לא יחצו וימהם, ואני אכמת בך:

12. תלמוד בבלי נחיות כ"ו

בא דוד העמידן על אחת עשרה דכתיב "ממור לוד" (ה) מי יגור באהלך מי ישכון בורך קדשך הולך תמים ופועל צדק חובב אמת כלבבו לא רגל על לשונו לא עשה לרעהו רעה ורופה לא נשא על קרובו נבוה בעיניו נבאם ואת דאי ה' יכבר נשבע לרוע ולא ימיד כספו לא נתן בנשך ושחד על נקי לא לקח עושה אלה לא ימוט לעולם

המשן הנמרא במסכת כ"ו

בא מיכה העמידן על שלש דכתיב "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לבת עם (ד) אלוהך עשות משפט זה הרין אהבת חסד זה גמילות חסדים והצנע לבת זה הנצחת רמת והכנסת כלה" והלא דברים קל וחומר ומה דברים שאין דרכן לעשותן כצנעא אמרה תורה והצנע לבת דברים שדרכן לעשותן כצנעא על אחת כמה וכמה חור ישעיהו והעמידן על שתיים שנאמר "כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה בא עמוס והעמידן על אחת שנאמר "כה אמר ה' לבית ישראל דרשוני וחיו מתקופי לה רב נרמן בר יצחק אימא דרשוני בכל התורה כולה אלא בא הבקוק והעמידן על אחת שנאמר "וגדידו באמונתו יהוה

7. אור החיים הקדמה כ"ב

כי יתה דך שבין ונ. ואמר דה ארלי שנחפזו ללמד מאמרם דל (כ"ב) ששאר כי טעם שפירזו ה' לישר לאדם כעודו ביהודי העני הוא עני שפירזו עתה חסדו חסדו חסדו, הוא סח שפירזו כפירזו דך שבין ורשע כפירזו כה לו העני הגדול, ואמר שפירזו חסדו, רשע לא חפזב כראותו אקילו שהוא שחת דע שהוא מסתירם שפירזו וזין וזכחה מסתני יהוה שפירזו אהים ושעם שפירזו נדבנות אלו מסתני שפירזו דאדא, יתם שפירזו דל אקרו חס (ט) שפירזו לומר עגיד וצדי עידו ונ:

8. אור החיים הקדמה כ"ב

וגם דו דכתיב ודכתיב. עגנת מאמר זה באו לוי שפירזו על עיד הנצחית שפירזו כל העני לוי נרוב הנפשו נקמתם כפירזו ענה יולד טעם האהוביה גלב טעם, כמו שפירזו לט השפירזו פח נדבנותם כפירזו שפירזו כי יש להם חשק גדול לשפירזו שפירזים אדם והנצחה טעם שלש דכתיב ותי לאקרו, תפירזיה צנעה עגיה נשפירזו דודאמי עיד הנצחית לזה אפר להם נשפירזו שפירזו להם ה' דכתיב ונם שפירזו יולד נם והנצחית מקוד דכתיב ישיע נם סח דכתיב מסרש לכלל סח והנצחית שפירזו נם מסרש נשפירזו, ואמר ודכתיב העני גנה שפירזו ונן שפירזו ונן נגדו שפירזו אקרו נם כה ונננה ה' עמו שפירזו ה' נרמן עלא לנחמו:

13. מ"ג, הכאה, אמונה

ד. מי שאור האמונה מתגלה עליו כשהרתו הוא אוהב את כל הכריות כולם בלא שום שיוך כלל, וכל מעינו הוא בעליהם ותקונם, והדרכים של תקונם נעשים מלאים מוסר ויושר לפי רוב הופעת האמונה שבלבו.

9. מ"כ, כ"ק

ח פרי בטני חטאת נפשי: הגיד לך אדם מה טוב ומה יהוה דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לבת עם אלהיך: קול יהוה לעוד יקרא ותושיה יראה

10. מ"כ, כ"ק

ז א תשא: אללי לי כי הייתי כאספיקיון בעללת ב בעיר איני אשכול לאכול בכורה אותה נפשי: אבד חסדו מן הארץ וישר באדם אין כלם לדמים יארבו איש את אחיו יעורו חרם: על הרע פנים להיטיב השר שאל והשפט בשלום והגדול דבר הנת נפשו הוא ויעבתה: טובם כדוק ישר ממסוכה יום מצפין פקודתך כאה עתה תהיה מוכתם: אל תאמינו ברע אל תבטחו באלוף משכבת חילוך שמור פתחי פיך: כי בן מפלל אב בת קמה באמה פלה בחמתה איבי איש אנשי ביתו: ואני ביהוה אצפה אוחילה לאלהי ישע נשמעני אלהי: אל תשמחי איבתי לי כי נפילתי קמתי כי אשב בחשך יהוה אוד לי:

11. זכריה כ"ח

כי לה אמר יהוה צבאות כאשר זממתי להרע לכם בהקציון אבותיכם אזי אמר יהוה צבאות ולא נחמתי: בן שבתו זממתי במים האלה להיטיב את ירושלים ואת בית יהודה ואת ארץ ישראל: אלה הדברים אשר תעשו דברו אמר איש את רעהו אמר ומשפט שלום שפוטו בשעריכם: ואיש את רעהו אל תחשבו בלבבכם ושבעת שקר אל תאהבו כי את כל אלה אשר שוארו נאם יהוה: והגוי דבר יהוה צבאות אלי לאמר: כה אמר יהוה צבאות עם הרביעני וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמערים טובים והאמת והשלום אהבו: